

SZEGEDI ÖREGEK

Móra Ferenc „minisztere”

A múzeum előtti parkban áll a Móra-szobor. Városunk halhatatlan írójának mellalakja mellett egy öreg, lekonyuló bajszú parasztember kévekötegen tömi a pipáját. A szobor készítőjének, Tápai Antalnak nem állt modell a »hivatali«, a »múzeumi János«, illetőleg »János a Kormány«, vagy »a személyem körüli miniszter« — ahogyan Móra Ferenc nevezte számos írásában — mégis őt mintázta meg a művész a feltűrt ingujjú magyarban. Mert Kormány János hű segítője volt a szegedi múzeum igazgatójának, felügyelt, vezette az ásatásokat, gondozta Móra hivatali szobáját, intézkedett a kutató megbízásából és neve bekerült az író elbeszéléseibe, riportjaiba. Együtt dolgoztak 17 esztendőn át és most is együtt hallgatják a folyó zúgását, a padon ülő fiatal szerelmeseik titkait, a kavicsot szedő gyerekek pajkos kacagását, az előttük megálló és róluk emlékező diákokat, — kőbefaragva.

A szobor mellalakja azonban ma is él és valamennyi emléket szinte fel sem lehet jegyezni. Kint a város szélén, a köröltés oldalán, Eperjesi sor 3 szám alatti kis házában lakik feleségével. Hófehér, oldalra fésült haja Móraéhoz hasonlít, s ahogyan otthon kissé előrehajolva, kezét maga elé téve ül a széken, lelógó ezüstös bajuszával olyan, mint ahogyan a művész véste a homokkőbe. Már 74 éves. Több mint tíz esztendeje, hogy nyugdíjba vonult. Még az első világháború előtt Tömörkény István igazgatása idején került altisztként a múzeumba. Akkor Móra a könyvtárt vezette, majd Tömörkény halála után »János a Kormány« az igaz-

gató-író »személyem körüli miniszter«-e lett. Az ásatásokat jórészt ő vezette, mert Móra a munkálatok idején sokszor bement valamelyik tanyába és írt. Jól emlékszik a »hivatali János« az »Enek a búzamezőkről« születésére és sok olyan versre, amelyet nyugodt megírásához a »múzeumi János« szolgálatkészen figyelmességgel járult hozzá. Számos Móra-ereklyét őriz. A Móra-aforizmák az ő gondossága folytán maradtak meg. Elmondta, hogy »Bolondságok magaméi, másoké is« című írást Móra a kályhába

dobta. Kormány kivette és az igazgató néki adta. Gondosan elvette a 242 szellemes aforizmát tartalmazó kéziratot, amely nemrég látott napvilágot.

Napokig, évekig lehetne elbeszélgetni Kormány Jánossal, aki Móra életének munkásságának szinte minden mozzanatát — még most is friss gondolkodásával — fel tudja idézni. E kis írásban csak legutolsó találkozásukat eleveztük meg. Az író nagy beteg volt. Kormány Várostantyáról jött haza este vonattal és az ásatási kincseket — szokás szerint — meg akarta mutatni az igazgatónak. A hozzátartozók bevezették Mórahoz, akinek mondták: »János van itt«. Kormány a betegágyhoz lépett, gyengéden megfogta Szeged nagy fiának kezét és az író csak ennyit mondott: »Drága...»

Ez volt utolsó szava, — reggelre meghalt. A hűséges »miniszter« az Eperjesi soron, a híd melletti parkban most is együtt van és együtt lesz Móra Ferencel, — mindörökké.

M. T.

A kábelgyár tervezésében, az országos regionális tervek kidolgozásában segédkezik a Gépipari Tudományos Egyesület szegedi csoportja

Közel egy esztendeje alulult Szegeden az MTE SZ taggyűléseként a Gépipari Tudományos Egyesület szegedi csoportja. Az elmúlt egy év alatt több előadást tartottak, bekapcsolódtak abba a nagyméretű társadalmi munkába, amelyet Szegeden a különböző tudományos egyesületek végeznek. Néhány napja alakították meg az egyesületben a Szegedi Kábelgyár tervezési munkáiban segédkező munkacsoportot.

A szegedi gépipari szakemberek társadalmi munkában az egyesület keretén belül végzett munka során

terképét készítik

a szegedi huszárlaktanya víz-, villany- és csatornahálózatáról. Az adatokat a Kohó- és Gépipari Minisztérium tervező vállalata rendelkezésére bocsátják, ahol már dolgoznak a Kábelgyár tervezési munkáin. Megállapítják, hol, melyik szakaszon lehet legrövidebb úton elvezetni a gótzárvetéseket, a magasfeszültségű vezetékét az üzemhez, hol épülhet transzformátor-állomás. Az így szolgáltatott adatokat, javaslatokat hasznosítják majd a tervező vállalat mérnökei.

A gépipari üzemekben kibontakozó kongresszusi munkaverseny segítségével megítélte a katolikusoknak, hogy olyan jelöltekre szavazzanak, akik a kommunizmust támogatják. Rendelkezése értelmében katolikus hívők nem szavazhatnak olyan pártokra, amelyek a kommunizmust támogatják, vagy támogatják a kommunizmust, még akkor sem, ha a kérdéses pártok nem vallanak a katolikus dogmákkal ellentétben álló elveket.

segítenek felmérni

a termelés tökéletesítésének lehetőségeit, kidolgozni az újítási feladatterveket.

Az országos regionális tervek kidolgozásában is segítkeznek az egyesület tagjai. Felmérik az üzemépítési lehetőségeket az ország déli vidékén. Többi között ellátogatnak Hódmezővásárhelyre, Makóra is. Ezt a megbízást a Gépipari Tudományos Egyesület központjától kapták.

Az egyesületnek Szegeden mintegy száz tagja van. Ezek közül még nem mindenki végez aktívan társadalmi munkát. Ezért az egyesület vezetősége elhatározta, hogy bővíti az aktívahálózatot, hogy még nagyobb feladatot vállalhasson magára a jelentős társadalmi munkák végzésében. Az aktívan dolgozó egyesületi tagok között kiránduláson vesznek részt. A budapesti tavaszi ipari vásár időszakában megtekinthetik az ipari vásárt és két gépipari gyárat Budapesten, hogy szakmai ismereteiket bővítsék.

Nagy és

megtisztelendő feladatot kapott

néhány napja az egyesület. A Kohó- és Gépipari Minisztérium, valamint a Földművelésügyi Minisztérium megbízásából szervezik, illetve előkészítik a Szegeden megrendezendő országos mezőgazdasági konferenciát, amelyen külföldiek is részt vesznek. A kétnapos ankéton előadás hangzik el a kukoricatermesztés gépesítéséről, a gyümölcsvédelmi berendezésekről és a termelőségfejlesztésről. Ez alkalommal gépbemutató is kiállítást is tartanak. Szatymazon mutatják be a gyümölcsvédelmi berendezéseket a Szabadság Termelőszövetkezet gyümölcsöseiben. A mezőgazdasági gépeket pedig a Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet őrhalmas gazdaságában mutatják majd be az érdeklődőknek.

Az első képek a Rózsa Ferenc Gimnáziumból

(Liebmann Béla felv.)

Néhány napja új sapsapkával ismerkedik a szegedi lakosság az utcákon és a villamosokon. A jelvényen vörös és nemzetiszínű zászlók, könyv, kalapács és búzakalász, s körül a felírás: »Rózsa Ferenc Gimnázium, Szeged«.

Lapunkból már értesültek olvasóink az újszegedi gimnázium névadó ünnepségéről. Ezen a napon az iskola tanulóit megfogadták, hogy ezentúl Rózsa Ferenc szellemében élnek és dolgoznak. Fogadalmukat névadójuk élő testvére, Rózsa Irén jelenlétében mondták el ünnepi műsorukban, megemlékezéseikben.

Két képünk az iskola teljes napjának egy-egy mozzanatát örökíti meg. A fel-

ső Rózsa Irén elvtársnő a gimnázium tanulóival beszélget, az alsó kép pedig az iskolai színjátszócsoport jelenetéről készült. A jelenet szerzője, Bukovits Antal, Rózsa Ferenc utolsó napjának hősiességét elevenítette fel.

— Új községi óvodát építette a dorozsmai községi tanács. A felvégen eddig nem volt óvoda, pedig a lakosság igen hiányolta. Az új óvodát egy régi középületből alakítják ki. Egyelőre 35 kisgyermeknek lesz benne kényelmes férőhelye. Később pedig 60-ra bővíthetik ki ebben az óvodában a férőhelyek számát.

A SZEGEDI FOTOKLUB ÖSSZEJÖVETELE

Holnap, pénteken a klub szokásos összejövetelére minden nagyobb számban kéri a vezetőség a megjelenést, főként azokat, akik a május 1-i ünnepségeken felvételeket szeretnének készíteni. E felvételeket azután a május 4-i rendkívüli klubnapon lehet leadni, lehetőleg 18x24 centiméteres méretben. A beadott képekről a fotoklub külön 3—3 darab 9x12 centiméteres másolatot is kér fehér, fényes vékony papíron, szél nélkül, az ünnepi albumok részére. — A hónap legjobb képe» állandó pályázatra április 24-én 6 óráig adható be kép. Az eredményhirdetés előtt Dombrádi Sándor »Emberábrázolás a fényképezésben« címmel tart előadást. A klubnapokra érdeklődőket is szívesen látnak.

AZ EMBERIÉSSÉG ÉPÍTŐKÖVEI

A szántóföldek világában, Mihályteleken formálódnak az ötvényférőhelyes napközi óvoda. Az emberiség építőköveiből rakják össze, hogy betöltsék szép hivatásukat, a falusi szülők nagy öröme és büszkeségére.

A falu orvosától, dr. Fülöp Páltól indult a kezdeményezés, hogy a társadalom erejével építsék meg az óvodát, ötvény apró emberke másodikként otthonul. Mert, mint orvos is tudta, hogy éppen a napközi óvodában is követhetett be a faluban három gyermek tragédiája és nyomában a szülői bánat. Az orvos gon-

dolatát elmondta id. Komócsin Mihály munkásmozgalmi vezetőnek, a városi pártbizottság tagjának és azután együtt szövegezték a tervet, amelyek a hétköznapiokon valóságá válnak.

A falu termelőszövetkezetének tagjai és az egyéni gazdák, több városi fuvarostingyen szállította az építőanyagot a helyszínre, amelyet dr. Fülöp Pál ajánlott fel bontásból. A Tervező Vállalat dolgozó társadalmi munkában készítették el az építkezés tervrajzát. A kerületi tanács természetesen mindenben segít és biztosítja a napközi-

otthonos óvoda szép belső berendezését id. Dr. Berkes Pál, a városi tanács egészségügyi osztályának vezetője szintén lelkesen gyűmöltya a nagyszerű akciót. Amikor az egészségügyi minisztériumban járt, ott is megértésre talált a minisztérium teletti kezdeményezés és a minisztérium biztosítja már az idei évre is az óvoda fenntartási költségeit.

S Miska bácsi — sokan szeretettel csak így emlegetik id. Komócsin Mihályt — azt is megígérte, hogy többedmagával közreműködne az óvoda tetőfedésének elvégzésében. Gyulai István munkásmoz-

A Vegyipari Ksz a lakosságért

Többször hírt adtunk már arról lapunk hasábjain, hogy a Szegedi Vegyipari Javító Ksz dolgozóit milyen sokoldalú munkát végeznek. Beszámoltunk már arról is, hogy újszerű műanyag textilgéprezsetek készítenek az ország több textilüzemének. Jó munkájuk eredményeként most újabb nagyarányú megrendelést kaptak.

A vállalatokon kívül a lakosság részére is nagyarányú munkát végeznek a Ksz dolgozói. A most elkészült első negyedévi tervjelentés szerint például az első negyedévben több mint 200 ezer forint értékű javítási munkákat végeztek el a lakosság részére. Különösen sokan keresik fel a vállalat elektromos részlegét, s majdnem valamennyi szegedi mosógépet a Ksz dolgozói tartanak karban,

BORZOLÓGÉP

Nem valami ördögös masina, de mégis nagyszerű gép. A Szegedi Cipőgyár gépparkját gazdagítja ez a talpbőr-borzoló. A ragasztás előtt minden egyes cipőtálp húsát felborzolják, hogy jobban kössön rajta a ragasztóanyag. Az új géppel gyorsabb és jobb munkát tudnak végezni a Szegedi Cipőgyárban.